

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 2. oktobra 2019*

„Predhodno odločanje – Državljanstvo Unije – Direktiva 2004/38/ES – Pravica do prebivanja državljana tretje države, ki je prednik mladoletnih državljanov Unije v ravni črti – Člen 7(1)(b) – Pogoj zadostnih sredstev – Sredstva, sestavljena iz prihodkov iz zaposlitve, ki se opravlja brez dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja“

V zadevi C-93/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Court of Appeal in Northern Ireland (pritožbeno sodišče na Severnem Irskem, Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 15. decembra 2017, ki je na Sodišče prispela 9. februarja 2018, v postopku

Ermira Bajratari

proti

Secretary of State for the Home Department,

ob udeležbi

Aire Centre,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica Sodišča, A. Rosas, L. Bay Larsen in M. Safjan, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: R. Schiano, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. januarja 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za E. Bajratari R. Gillen, solicitor, ter H. Wilson, BL, in R. Lavery, QC,
- za Aire Centre C. Moynagh, solicitor, R. Toal, BL, G. Mellon, BL, A. Danes, QC, in A. O'Neill, QC,
- za vlado Združenega kraljestva F. Shibli in R. Fadoju, agenta, skupaj z D. Blundellom, barrister,
- za češko vlado M. Smolek, J. Vlácil in A. Brabcová, agenti,

* Jezik postopka: angleščina.

- za dansko vlado J. Nymann-Lindegren, M. Wolff in P. Ngo, agenti,
- za nizozemsko vlado M. Bulterman in C. S. Schillemans, agentki,
- za avstrijsko vlado sprva G. Hesse, nato J. Schmoll, agenta,
- za Evropsko komisijo E. Montaguti in J. Tomkin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 19. junija 2019
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(1)(b) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Ermiro Bajratari in Secretary of State for the Home Department (ministrstvo za notranje zadeve, Združeno kraljestvo) v zvezi z njeno pravico do prebivanja v Združenem kraljestvu.

Pravni okvir

- 3 V uvodni izjavi 10 Direktive 2004/38 je navedeno:
„[...] [O]sebe, ki uresničujejo svojo pravico do prebivanja, [...] ne bi smele postati nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici v začetnem obdobju prebivanja. Zato bi morala biti pravica do prebivanja za državljane Unije in njihove družinske člane za obdobja, daljša od treh mesecev, zavezana pogojem.“
- 4 Člen 2 Direktive 2004/38, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:
„Za namene te direktive:
 1. ‚Državljan Unije‘ pomeni vsako osebo, ki ima državljanstvo države članice;
 2. ‚Družinski član‘ pomeni:
[...]
(d) vzdrževane prednike v ravni črti in vzdrževane prednike v ravni črti zakonca ali partnerja, opredeljenega v točki (b);
 3. ‚Država članica gostiteljica‘ pomeni državo članico, v katero se državljan Unije preseli z namenom uresničevanja svoje pravice do prostega gibanja in prebivanja.“

- 5 Člen 3 Direktive 2004/38, naslovljen „Upravičenci“, v odstavku 1 določa:

„Ta direktiva se uporablja za vse državljane Unije, ki se preselijo ali prebivajo v državi članici razen v tisti državi, katere državljani so, in za njihove družinske člane, kot opredeljene v točki 2 člena 2, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo.“

- 6 Člen 7 te direktive, naslovljen „Pravica do prebivanja za več kot tri mesece“, v odstavku 1 določa:

„Vsi državljani Unije imajo pravico prebivati na ozemlju druge države članice v obdobju, daljšem od treh mesecev, če:

- (a) so delavci ali samozaposlene osebe v državi članici gostiteljici ali
- (b) imajo dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med njihovim prebivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici in če imajo celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi članici gostiteljici ali
- (c) – so vpisani v zasebno ali javno ustanovo, ki jo država članica gostiteljica pooblasti ali financira na osnovi svoje zakonodaje ali upravne prakse, prvenstveno z namenom, da študirajo, kar vključuje poklicno usposabljanje, in
 - imajo celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi članici gostiteljici in zagotovijo ustreznemu nacionalnemu organu, z izjavo ali na kakšen drug enakovreden način, ki ga lahko izberejo, da imajo dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med njihovim prebivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici ali
- (d) so družinski člani, ki spremljajo ali so se pridružili državljanu Unije, ki izpolnjuje pogoje, navedene v točkah (a), (b) ali (c).“

- 7 Člen 14 navedene direktive, naslovljen „Ohranitev pravice do prebivanja“, v odstavku 2 določa:

„Državljan Unije in njihovi družinski člani imajo pravico do prebivanja, predvideno v členih 7, 12 in 13, dokler izpolnjujejo pogoje, določene v teh členih.

[...]“

- 8 Člen 27 Direktive 2004/38 v poglavju VI te direktive, naslovljenem „Omejitve pravice do vstopa in pravice do prebivanja zaradi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Ob upoštevanju določb tega poglavja lahko države članice omejijo svobodo gibanja in prebivanja državljanov Unije in njihovih družinskih članov ne glede na državljanstvo, in sicer zaradi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja. Na te razloge se ne da sklicevati iz ekonomskih ciljev.

2. Ukrepi, sprejeti zaradi javnega reda ali javne varnosti, so v skladu z načelom sorazmernosti in temeljijo izključno na osebnem obnašanju zadevnega posameznika. Predhodne kazenske obsodbe same po sebi še ne predstavljajo razlogov za sprejetje takšnih ukrepov.

Osebnost obnašanje zadevnega posameznika mora predstavljati resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo, ki prizadene osnovne interese družbe. Utemeljitev, ki niso neposredno povezane s podrobnostmi posameznega primera ali ki se nanašajo na splošno preventivo, niso dovoljene.“

Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 9 Pritožnica iz postopka v glavni stvari, E. Bajratari, je albanska državljanka, ki na Severnem Irskem prebiva od leta 2012.
- 10 Mož tožeče stranke iz postopka v glavni stvari, D. Bajratari, ki je prav tako albanski državljan in prebiva na Severnem Irskem, je imel dovoljenje za prebivanje, ki mu je omogočalo prebivanje v Združenem kraljestvu od 13. maja 2009 do 13. maja 2014. To dovoljenje za prebivanje mu je bilo izdano na podlagi njegovega predhodnega razmerja z go. Toal, državljanko Združenega kraljestva, ki se je v začetku leta 2011 končalo. Čeprav je leta 2011 Združeno kraljestvo zapustil in se v Albaniji poročil z E. Bajratari, se je leta 2012 vrnil na Severno Irsko. Njegovo dovoljenje za prebivanje ni bilo nikoli preklicano.
- 11 Par ima tri otroke, ki so vsi rojeni na Severnem Irskem. Za prva dva otroke je bilo izdano potrdilo o irskem državljanstvu.
- 12 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je D. Bajratari od leta 2009 opravljal različne poklicne dejavnosti in da vsaj od 12. maja 2014, ko je poteklo njegovo dovoljenje za prebivanje, dela nezakonito, ker nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja. Poleg tega je navedeno, da se noben družinski član ni nikoli preselil ali kadar koli prebival v drugi državi članici Unije, edina sredstva, s katerimi družina razpolaga, pa so prihodki D. Bajratarija.
- 13 E. Bajratari je 9. septembra 2013 po rojstvu prvega otroka pri Home Office (ministrstvo za notranje zadeve, Združeno kraljestvo) zaprosila za priznanje izvedene pravice do prebivanja na podlagi Direktive 2004/38, pri čemer se je sklicevala na to, da dejansko skrbi za svojega otroka, ki je državljan Unije, in da bi bil ta, če bi ji bilo dovoljenje za prebivanje zavrnjeno, prikrajšan za uživanje svojih pravic iz državljanstva Unije.
- 14 Ta prošnja je bila z odločbo Secretary of State for the Home Department (minister za notranje zadeve) z dne 28. januarja 2014 zavrnjena iz dveh razlogov, in sicer, prvič, da E. Bajratari ni imela statusa „družinskega člana“ v smislu Direktive 2004/38 in, drugič, da njen otrok ni izpolnjeval pogoja v zvezi s finančno samostojnostjo iz člena 7(1)(b) te direktive. Izpolnjevanje pogoja v zvezi s „celovitim zavarovalnim kritjem za primer bolezni“ pa ni bilo vprašljivo.
- 15 First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (sodišče prve stopnje (oddelek za imigracijo in azil), Združeno kraljestvo) je 8. junija 2015 tožbo, ki jo je E. Bajratari vložila zoper odločbo Home Office (ministrstvo za notranje zadeve), zavrnilo. Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (višje sodišče (oddelek za imigracijo in azil), Združeno kraljestvo) je 6. oktobra 2016 zavrnilo pritožbo E. Bajratari. Ta je nato pri Court of Appeal in Northern Ireland (pritožbeno sodišče na Severnem Irskem, Združeno kraljestvo) vložila predlog za dopustitev vložitve pravnega sredstva zoper sodbo Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (višje sodišče (oddelek za imigracijo in azil)).
- 16 Predložitveno sodišče ugotavlja, da je Sodišče že razsodilo, da je zahteva iz člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, v skladu s katero mora imeti državljan Unije dovolj sredstev, izpolnjena, če so ta sredstva navedenemu državljanu na voljo, in da ne obstaja nikakršna zahteva glede njihovega izvora (glej v tem smislu sodbi z dne 19. oktobra 2004, Zhu in Chen, C-200/02, EU:C:2004:639, točka 30, in z dne 10. oktobra 2013, Alokpa in Moudoulou, C-86/12, EU:C:2013:645, točka 27). Vendar navedeno sodišče hkrati navaja, da se Sodišče ni posebej izreklo o tem, ali je treba upoštevati prihodke iz zaposlitve, ki je na podlagi nacionalne zakonodaje nezakonita.

17 V teh okoliščinah je Court of Appeal in Northern Ireland (pritožbeno sodišče na Severnem Irskem) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

- „1. Ali je mogoče s prihodkom iz zaposlitve, ki je na podlagi nacionalne zakonodaje nezakonita, v celoti ali delno dokazati razpoložljivost zadostnih sredstev v smislu člena 7(1)(b) [Direktive 2004/38]?
2. Če je odgovor pritrdilen, ali je lahko zahteva iz člena 7(1)(b) [navedene direktive] izpolnjena, če se zaposlitev šteje za negotovo zgolj zato, ker je nezakonita?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Dopustnost

- 18 Vlada Združenega kraljestva navaja, da je bilo po vložitvi tega predloga za sprejetje predhodne odločbe prvima dvema otrokoma E. Bajratari odvzeto irsko državljanstvo, tako da nimata več državljanstva Unije in pravic, ki iz njega izhajajo. Ta vlada tako trdi, da je postala problematika, ki se obravnava v vprašanjih za predhodno odločanje, povsem hipotetična in da mora Sodišče zato odkloniti odgovor nanju.
- 19 E. Bajratari in Aire Centre pojasnjujeta, da je bilo zoper odločbo irskih organov o razveljavitvi državljanstva prvih dveh otrok E. Bajratari vloženo pravno sredstvo in da v zvezi z njim trenutno poteka postopek pred High Court (višje sodišče, Irska).
- 20 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, pristojno, da ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi potrebo po izdaji predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in tudi upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato je Sodišče, kadar se predložena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, načeloma dolžno odločiti. Sodišče lahko odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, zavrne le takrat, kadar je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, kadar gre za hipotetičen problem oziroma kadar Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na postavljena vprašanja podalo koristne odgovore (sodba z dne 27. junija 2019, Azienda Agricola Barausse Antonio e Gabriele, C-348/18, EU:C:2019:545, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 21 V obravnavani zadevi je iz elementov spisa, ki je bil predložen Sodišču, razvidno, da je bilo E. Bajratari dovoljeno s tožbo v upravnem sporu izpodbijati odločbi o razveljavitvi potrdil o irskem državljanstvu njenih prvih dveh otrok.
- 22 Poleg tega na podlagi nobenega od navedenih elementov v spisu ni mogoče ugotoviti, da sta ti odločbi postali pravnomočni.
- 23 Poleg tega je predložitveno sodišče po tem, ko mu je Sodišče poslalo zahtevo za podrobnejše podatke v skladu s členom 101 Poslovnika, pojasnilo, da je sicer možno, da bo spor o glavni stvari zaradi izgube irskega državljanstva zadevnih dveh otrok postal brezpredmeten, vendar da za zdaj še traja in ostaja veljaven.
- 24 V teh okoliščinah je treba predlog za sprejetje predhodne odločbe razglasiti za dopusten.

Vsebinska presoja

- 25 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba preučiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7(1)(b) Direktive 2004/38 razlagati tako, da ima mladoletni državljani Unije dovolj sredstev, da med svojim prebivanjem ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, tudi če ta sredstva izvirajo iz prihodkov iz nezakonite zaposlitve njegovega očeta, ki je državljani tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v tej državi članici.
- 26 V uvodu je treba opozoriti, da je Sodišče v zvezi z državljani Unije, ki so rojeni v državi članici gostiteljici in ki niso nikoli izvrševali pravice do prostega gibanja, kot sta prva dva otroka E. Bajratari, že razsodilo, da se lahko ti državljani Unije sklicujejo na člen 21(1) PDEU in na določbe, ki so bile sprejete za njegovo izvajanje (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, točki 42 in 43 ter navedena sodna praksa).
- 27 Na podlagi tega je mogoče ugotoviti, da je s členom 21(1) PDEU in z Direktivo 2004/38 prvima dvema otrokoma E. Bajratari načeloma podeljena pravica do prebivanja v Združenem kraljestvu.
- 28 Ob navedenem je treba spomniti tudi, da je v skladu s členom 21 PDEU pravica do prebivanja na ozemlju držav članic priznana vsem državljanom Unije, „ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev“ (sodba z dne 30. junija 2016, NA, C-115/15, EU:C:2016:487, točka 75).
- 29 Natančneje, te omejitve in pogoji so določeni v členu 7(1) Direktive 2004/38, zlasti pogoj razpolaganja z zadostnimi sredstvi, da v obdobju prebivanja ne postanejo breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, in s celovitim zavarovalnim kritjem za primer bolezni, v smislu člena 7(1)(b) te direktive (sodba z dne 30. junija 2016, NA, C-115/15, EU:C:2016:487, točka 76).
- 30 Sodišče je zlasti v zvezi s pogojem iz člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, ki se nanaša na zadostnost sredstev, že razsodilo, da državljani Unije sicer mora imeti dovolj sredstev, vendar pa pravo Unije ne vsebuje nobene zahteve glede njihovega izvora, tako da lahko ta sredstva med drugim zagotovi državljani tretje države, ki je eden od staršev zadevnih mladoletnih državljanov Unije (sodba z dne 13. septembra 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 31 Tako dejstvo, da sredstva, na katera se namerava mladoletni državljani Unije sklicevati za namene člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, izvirajo iz prihodkov iz zaposlitve enega od njegovih staršev, ki je državljani tretje države, v državi članici gostiteljici, ne pomeni ovire za to, da se pogoj v zvezi z zadostnostjo sredstev, določen v navedeni določbi, lahko šteje za izpolnjen (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2015, Singh in drugi, C-218/14, EU:C:2015:476, točka 76).
- 32 Preveriti je treba, ali ta ugotovitev velja tudi, če zadevni od staršev mladoletnega državljan Unije nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v državi članici gostiteljici.
- 33 Glede tega je treba poudariti, da na podlagi ničesar v besedilu člena 7(1)(b) Direktive 2004/38 ni mogoče sklepati, da se za namene te določbe lahko upoštevajo zgolj sredstva, pridobljena iz zaposlitve, ki jo državljani tretje države, eden od staršev mladoletnega državljan Unije, opravlja na podlagi dovoljenja za prebivanje in delo.
- 34 S to določbo se namreč zahteva zgolj to, da imajo zadevni državljani Unije na voljo dovolj sredstev, da med prebivanjem ne bodo postali nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, pri tem pa ni določen noben drug pogoj, zlasti glede izvora teh sredstev.

- 35 Poleg tega je treba opozoriti, kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča, da je pravica do prostega gibanja kot temeljno načelo prava Unije splošno pravilo, zato je treba pogoje iz člena 7(1)(b) Direktive 2004/38 razlagati ob spoštovanju omejitev, ki jih določata pravo Unije in načelo sorazmernosti (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2013, Brey, C-140/12, EU:C:2013:565, točka 70 in navedena sodna praksa).
- 36 Da bi bilo to načelo spoštovano, morajo biti nacionalni ukrepi, sprejeti v okviru uporabe pogojev in omejitev iz te določbe, primerni in potrebni za uresničitev zelenega cilja (glej v tem smislu, kar zadeva instrumente prava Unije pred Direktivo 2004/38, sodbo z dne 23. marca 2006, Komisija/Belgija, C-408/03, EU:C:2006:192, točka 39 in navedena sodna praksa), ki je varstvo javnih financ držav članic (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2015, Singh in drugi, C-218/14, EU:C:2015:476, točka 75 in navedena sodna praksa).
- 37 Glede tega je sicer res, da kadar sredstva, ki jih ima na voljo mladoletni državljani Unije za izpolnjevanje svojih potreb in potreb svojih družinskih članov med prebivanjem v državi članici gostiteljici, izvirajo iz prihodkov iz dela, ki ga v tej državi članici opravlja eden od njegovih staršev, ki je državljani tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja, zaradi negotovega položaja zadnjenavedenega kot posledice nezakonitosti njegovega prebivanja obstaja večje tveganje, da bo ta mladoletni državljani Unije postal breme sistema socialne pomoči.
- 38 S tega vidika bi nacionalni ukrep, na podlagi katerega bi bili takšni prihodki izključeni iz pojma „dovolj sredstev“ v smislu člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, zagotovo omogočil uresničitev cilja te določbe.
- 39 Vendar je treba poudariti, da Direktiva 2004/38 za varovanje legitimnih interesov države članice gostiteljice zajema določbe, ki zadnjenavedeni omogočajo, da ukrepa ob dejanski izgubi finančnih sredstev, s čimer bi se preprečilo, da bi imetnik pravice do prebivanja obremenil javne finance navedene države članice.
- 40 Zlasti se na podlagi člena 14(2) Direktive 2004/38 pravica državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prebivanja na ozemlju države članice gostiteljice na podlagi člena 7 te direktive ohrani samo, dokler ti državljani in njihovi družinski člani izpolnjujejo pogoje iz te določbe (sodba z dne 16. julija 2015, Singh in drugi, C-218/14, EU:C:2015:476, točka 57).
- 41 Člen 14 Direktive 2004/38 tako državi članici gostiteljici dovoljuje, da nadzira, ali državljani Unije in njihovi družinski člani, ki imajo pravico do prebivanja, ves čas prebivanja izpolnjujejo pogoje, ki so glede tega določeni v Direktivi 2004/38.
- 42 V teh okoliščinah bi bila s takšno razlago pogoja v zvezi z zadostnimi sredstvi, določenega v členu 7(1)(b) Direktive 2004/38, da se mladoletni državljani Unije za namene te določbe ne more sklicevati na prihodke iz zaposlitve, ki jo v državi članici gostiteljici opravlja eden od njegovih staršev, ki je državljani tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v tej državi članici gostiteljici, temu pogoju dodana zahteva glede izvora sredstev, ki jih zagotavlja zadevni od staršev, kar bi pomenilo nesorazmeren poseg v izvrševanje temeljne pravice do svobodnega gibanja in prebivanja zadevnega mladoletnega državljanja Unije, ki je zagotovljena s členom 21 PDEU, saj ta poseg ni potreben za uresničitev zelenega cilja.
- 43 V obravnavani zadevi je iz stališč E. Bajratari razvidno, da je bil D. Bajratari od leta 2009 vseskozi zaposlen na Severnem Irskem, najprej kot kuhar v restavraciji, od februarja 2018 dalje pa kot uslužbenec v avtopralnici.
- 44 Poleg tega je E. Bajratari na obravnavi potrdila, ne da bi vlada Združenega kraljestva to prerekala, da so bili od prihodkov iz zaposlitve, ki jo je D. Bajratari še naprej opravljal kljub poteku dovoljenja za prebivanje, plačani davki in prispevki v sistem socialne varnosti.

- 45 Nazadnje, v spisu, ki je na voljo Sodišču, nič ne kaže na to, da so v teh zadnjih desetih letih otroci E. Bajratari prejeli socialno pomoč na Severnem Irskem. Dodati je treba še, kot je razvidno iz točke 14 te sodbe, da se v obravnavani zadevi ne izpodbija izpolnjenost pogoja v zvezi s celovitim zavarovalnim kritjem za primer bolezni, ki je določen v členu 7(1)(b) Direktive 2004/38.
- 46 Nacionalni ukrep, na podlagi katerega lahko organi zadevne države članice mladoletnemu državljanu Unije zavrnejo pravico do prebivanja iz razloga, da sredstva, na katera se namerava sklicevati za namene člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, izvirajo iz zaposlitve enega od njegovih staršev, ki je državljan tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja, medtem ko ta sredstva že deset let omogočajo izpolnjevanje potreb tega državljan Unije in potreb njegovih družinskih članov, ne da bi bilo treba zaprositi za pomoč iz sistema socialne pomoči te države članice, očitno presega to, kar je potrebno za varstvo javnih financ navedene države članice.
- 47 Poleg tega bi bila takšna razlaga pogoja v zvezi z zadostnimi sredstvi, kot je navedena v točki 42 te sodbe, v nasprotju s ciljem Direktive 2004/38, ki je, kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, olajšati uresničevanje temeljne in individualne pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki je s členom 21(1) PDEU neposredno podeljena državljanom Unije, in to pravico krepiti (sodba z dne 18. decembra 2014, McCarthy in drugi, C-202/13, EU:C:2014:2450, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 48 Na podlagi zgoraj navedenega je mogoče ugotoviti, da dejstvo, da sredstva, na katera se namerava mladoletni državljan Unije sklicevati za namene člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, izvirajo iz prihodkov iz zaposlitve, ki jo v državi članici gostiteljici opravlja eden od njegovih staršev, ki je državljan tretje države, ne pomeni ovire za to, da se pogoj v zvezi z zadostnostjo sredstev, določen v navedeni določbi, lahko šteje za izpolnjen, tudi če zadevni od staršev nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v tej državi članici.
- 49 Nazadnje, vlada Združenega kraljestva se v utemeljitev omejitve pravice do prebivanja mladoletnega državljan Unije, ki je posledica tega, da se prihodki iz zaposlitve, ki jo v tej državi članici opravlja eden od njegovih staršev, ki je državljan tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v Združenem kraljestvu, izključijo iz pojma „dovolj sredstev“ v smislu člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, sklicuje na vzdrževanje javnega reda.
- 50 Glede tega je treba opozoriti, da je treba pojem „javni red“ kot utemeljitev za določitev izjeme od pravice do prebivanja državljanov Unije ali njihovih družinskih članov razumeti ozko, tako da države članice njegovega obsega ne smejo določiti enostransko brez nadzora institucij Unije (sodba z dne 13. septembra 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 51 Sodišče je tako razsodilo, da pojem „javni red“ vsekakor predpostavlja, da poleg družbene motnje, ki jo pomeni vsaka pravna kršitev, obstaja resnična, sedanja in dovolj resna grožnja za osnovne interese družbe (sodba z dne 13. septembra 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, točka 38).
- 52 Vendar je treba ob upoštevanju okoliščin zadeve v glavni stvari ugotoviti – enako kot je to storil generalni pravobranilec v točki 78 sklepnih predlogov – da pogoji, pod katerimi bi bilo mogoče z razlogi javnega reda upravičiti omejitev pravice do prebivanja prvih dveh otrok E. Bajratari, ki je posledica tega, da se prihodki iz dela, ki ga je njun oče opravljal nezakonito, izključijo iz pojma „dovolj sredstev“ v smislu člena 7(1)(b) Direktive 2004/38, v tej zadevi niso izpolnjeni.
- 53 Glede na zgornje preudarke je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 7(1)(b) Direktive 2004/38 razlagati tako, da ima mladoletni državljan Unije dovolj sredstev, da med svojim prebivanjem ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, tudi če ta sredstva izvirajo iz prihodkov iz nezakonite zaposlitve njegovega očeta, ki je državljan tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v tej državi članici.

Stroški

- 54 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 7(1)(b) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC je treba razlagati tako, da ima mladoletni državljan Unije dovolj sredstev, da med svojim prebivanjem ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, tudi če ta sredstva izvirajo iz prihodkov iz nezakonite zaposlitve njegovega očeta, ki je državljan tretje države ter nima dovoljenja za prebivanje in delovnega dovoljenja v tej državi članici.

Podpisi